

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Művelődési és Kiadványügyi
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8 „

Béke tanszék.

Herriot a lyoni községy tanács ülésén azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a lyoni egyetemen állítsanak fel tanszéket a béke számára. Herriot szerint ennek az indítványnak az a magyarázata, hogy a békét nem lehet rögtönösen megteremteni, annak előkészítése éppoly beható tanulmányozást igényel, akár a háborúé. Ugyanabban a lapszámban, amelyben ez a hír megjelent, arról is van híradás, hogy Franciaország 50 000 embert összpontosít a lotharingiai hadgyakorlatokra pontosan le van írva a tudósítás az oltmúzi manőver második napjáról, amelyen a repülőgépek elleni védekezés meg van rajzolva. Az újságok egyébként is sűrűn emlékeznek meg egyes európai államok heves fegyverkezéséről s így valóban elmondhatjuk, hogy Herriot indítványa soha idősebb nem volt, mint napjainkban.

Köztudomású, hogy az egymás mellett élő népek és nemzetek egyes-bajos dolgaikkal elfoglalt egyéneikben mindannyian hűvei az általános békének. A dolgozó polgárt nem kell arra kapacitálni, hogy megértse és ossza a béke áldását dicserő nézeteket. Ezekre inkább olyanok békében van szükség, akik a népek és nemzetek vezetésére vállalkoznak, ennél fogva a Herriot által felállítandó tanszék látogatói közé elsősorban ezek volnának utalandók. Főképpen azok közül tudnánk egy-néhány tanítványt névszerint felsorolni, akik résztvettek az új Európát megalakító, illetve a legyőzött népeket megszabályozó békék megalakításában. Akik egyenként és együttesen okai Európá mai nyomorúságának és annak, hogy mindenki fegyverre gondolva beszél a béke áldásairól. Ha Herriot indítványát nem most terjesztette volna elő, hanem mindjárt a háború megszűnésének pillanatában és az általa tervezett kurzust szorgalmasan látogatták volna a békeszerzők, ma bizonyára igazi béke és áldás honolna Európának minden államában, ahol ma gazdasági pangás, munkanélküliség, közéletelenség és köznyomor lakozik.

Ha már ezt az indítványt terjesztette elő Herriot, igen nagy kár, hogy nem egészítette ki azt egy másikkal. Követelnie kellett volna az igazság tanszékének fellállítását is, mert ha komolyan veszi hivatását a felállítandó lyoni tanszék, békét nem hirdethet és taníthat az igazság eszméjének megtagadása nélkül. Hirdetnie kell, hogy a háború legnagyobb áldozata az igazság elbukása s hogy békét addig nemcsak megvalósítani, de hirdetni sem lehet, amíg az első győzelmi mámorban igazságtalanul porbasújtott nemzetek részére vissza nem adják azt, amit jogtalanul és embertelentül elvettek.

És hirdetni kell a népek közti egyenlőséget, hogy a legyőzöttek ne tarthassák a győzők és apró kulantcsaik rab-szolgasorsban, fegyverzettlenül, míg ők fegyverkéznek és hirdetni kell a nemzeti alapotottságu államokban, hogy nincs 1-ső, 2-od és 3-ad rendű állam-polgár.

Készül az OTI. kerületi pénztárának új kerületi beosztása.

Megszűnik az OTI. halasi kirendeltsége és a bajai kerületi pénztárba olvasztják.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet vidéki kerületi pénztárainak területi beosztása nagyjában egyezik a közigazgatási beosztással. Ez az állapot az intézet vidéki pénztári adminisztrációjának bizonyos hátrányát jelenti egyes kerületi pénztárak életképességét veszélyeztetve.

A fenti okok készítették a népjóléti minisztériumot arra, hogy foglalkozzék a vidéki pénztárak új területi beosztásával. Amikor ez a hír szárnyrakelt, elsőnek az OTI bajai kerületi pénztára mozdult meg. A bajai kerületi pénztár a maga területéhez szeretné csatolni az OTI. halasi fiókkirendeltségét, illetve az annak hatáskörébe tartozó területet. Ez irányban már meg is tette a kezdeményező lépéseket az OTI. bajai kerületi pénztára, sőt az ügyet teljesen elő is készítette. Először két hónappal ezelőtt az OTI. bajai kerületi pénztárának a választmánya foglalt állást amellett, hogy a halasi kirendeltséget olvasztják be a bajai kerületi pénztárba. Jakatis József ügyvezető erre vonatkozólag egy nagyobbabásu memorandumot készített, amelyet aláírtak az érdekképvise-

letek vezetői és a gyárak igazgatói s utána ezt a memorandumot felterjesztette az OTI. központjához, valamint a népjóléti minisztériumhoz.

Igaz ugyan, hogy az akció során nem kérdezték meg a halasi OTI. kirendeltség munkaadóit és munkavállalóit, hogy akarnak-e Bajához csatlakozni, mert az érdekeiknek jobban megfelelne az egy-egyazon adminisztrációval ellátható ügykezelés, ami bizonyosan alkalmas volna az OTI. terhek jelentős mértékben való csökkentésére. Ha a halasi fiókkirendeltséget csakugyan a bajai kerületi pénztárhoz fogják csatolni, úgy az azt jelenti, hogy a mostani kilenczres pénztári taglétszám felemelkedik 13-14000 tagra.

A népjóléti minisztérium nem külön fogja elintézni a bajai kerületi pénztár előterjesztésének ügyét, hanem együtt a többivel, mert most rövidesen sor kerül az összes kerületi pénztárak területének új s olyan rendezésére, amelyet abban a szellemben hajtanak végre, amint azt az OTI. személyzetének s adminisztrációjának csökkentése kívánja.

Három új katolikus püspököt kap Jugoszlávia.

E hét közepén tartják meg Zágrábban az eucharisztikus kongresszust azért, hogy Jugoszlávia horvát és magyar katolikusai ne vágyakozzanak át Magyarországra a nagy boldogasszony-napi, a Szent István és Szent Imre-ünnepségekre. Ugyanakkor a kongresszus keretén belül Jugoszlávia katolikus püspökei konferenciára ülnek össze a horvát fővárosban. Az újvidéki Deutsches Volksblatt értesítése szerint három új jugoszlávai katolikus püspökség felállításáról is tárgyalni fognak.

A terv az, hogy a bánáti, bácskai és dalmáciai püspöki adminisztratív tényleges püspökségekbe alakítják át. Bizonyos az, hogy a szabadkai püspökségi adminisztrációt meg fogják szüntetni és a mostani püspöki adminisztrátort, Budanovics Lajos volt bajai belvárosi plébánost szentelik fel püspökké. A zágrábi püspöki konferencián a konkordátum kérdése is szóba kerül. A konkordátum megkötése a Deutsches Volksblatt szerint egyébként egészen küszöbön áll.

Az európai transzkontinentális autót és a bácsbodrog vármegyei utépitések nemzetközi kapcsolata.

A régi római birodalomnak megvolt az a transzkontinentális útja, amelyre ma az autóforgalomnak mindennél nagyobb szüksége lenne és amely ma hiányzik. Igaz, hogy a római birodalom egyuttal Pán-Európát is jelentett, ami ma szintén nincs. De amióta az autó elfoglalta a maga jogos helyét a forgalmi eszközök között, van rá remény, hogy segítségével sikerül legalább egy részét ledönteni azoknak a választásoknak, amelyek Európát száz darabra szaggatják.

Angol szakkörökben nagy lelkesedéssel és komoly kiállításokkal tárgyalják az európai automobilizmus leghatásosabb tervét: a transzkontinentális autót ügyét. Az angolok rámutatnak arra, hogy Európának auton való át-szelésére még mindig legalább öt hétre van szükség, mert egész sereg nehéz-

ség állja útját az autónak. Az utak nem egyformák, nem is mindenütt használhatók, sok helyütt pedig egyszerűen le vannak zárva. Az automobilisták kezelése nem felel meg mindennél a forgalom követelményeinek. A határkezelés általában véve nehézkes és körülményes. A viszonyok csak Németországban, Ausztriában és Magyarországon kielégítőek, állapototák meg az angolok.

Ezen a képtelen helyzeten akarnak segíteni. Az automobilizmus már nem maradhat meg ezekben a gyermekcipőkben. Ennek legelső feltétele az, hogy legalább egy olyan egységes, hatalmas utvonalat kell építeni a kontinensen keresztül, amely minden tekintetben megfeleljen a szükségleteknek s amelyen a forgalom zavartalan és gyors volta nemzetközi egyezmé-

nyekkel biztosítható. Az angol terv szerint ez lenne az utvonat: Calais, Brüsszel, Lüttich, Coblenz, Wiesbaden, Frankfurt, Würzburg, Nürnberg, Regensburg, Passau, Linz, Wien, Budapest, Belgrád, Szofia, Filippopolis, Drinápoly és Konstantinápoly.

Az ut tervezésénél az amerikai transzkontinentális vonalból indulnak ki, amely New-Yorkot összeköti San Franciscóval. Amerikában ezt az utat az egyes államok építették ki, amelyeket az ut keresztülzsel és bár az építési költségek nagyok voltak, azért mégis minden egyes épített érdekelt állam azt állapította meg, hogy a befektetés igen rövid idő alatt hihetetlen hasznot hajtott.

A most tervezett európai ut hossza mintegy 3000 km lenne és építése 4-5 évig tartana. Költségeinél számba jön az, hogy nem új utakat kell majd készíteni, hanem a régiakat kiszélesíteni, portalan burkolattal ellátni, a hiányzó utszakaszokat kiépíteni, a meg levő hiányokat pótolni, a veszedelmes kanyarokat és kereszteléseket megszüntetni, — s ilyen van jónéhány ezer. Az irányító és veszélyjelzéseket egységesíteni kell, az utvelegyezményekben biztosítani kell az eljárás egységességét és kényelmét. Természetesen biztosítani kell azt is, hogy a határ-átlépés éjjel-nappal zavartalanul megtörténhessen. Tökéletes szállodahálózatra van szükség az autók számára is. Az, hogy a benzinellátásról is gondoskodni kell, magától értetődik. Ugyan így az is, hogy uti kalauzokat kell kiadni, amelyek ennek az utvonatnak és az átszelt országok látványainak részletes leírását tartalmazzák. A turistáknak is kedvelt országjutja lenne ez s a kifejlődő forgalom előreláthatóan valóban minden államnak bőséges kamatozást biztosítana.

Ebbe az óriási transzkontinentális autó-utahálózatba kapcsolódnék most bele Bács-Bodrog vármegye is avval, hogy kiépíti az ezen uthoz vezető összekötő utját, ami transzverzálisan szelne át Bácsvármegyét Hercegszántótól Baján át Kísszállásig. Bizonyos az, hogy a fentebb vázolt nagy nemzetközi autóforgalom nem teljesen Bács-Bodrog vármegyén és Bajánát bonyolódna le, de remélhető, hogy egy része erre fog irányulni, mert egy éven belül Hercegszántó is autóképlési pont lesz a Jugoszláviával kötendő nemzetközi egyezmény értelmében.

Remélhetően ennek nem is lesznek akadályai. A bizalmatlanság korszakát, amelyben ma nyögünk, csak a forgalom szabadsága szüntetheti meg. Ha ez a hatalmas utvonat megépül, akkor majd joggal beszélhetünk arról, hogy az európai életközösség nagy és áldásos munkára tudta magát rászánni.

— Romániában emelkednek a petróleum árak. Bukarestben az állam és a külföldi érdekelt külföldi vállalkozók között létrejött kontingens-kartell megállapodás következtében Romániában hamarosan emelkednek a petróleumtermékek árai.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,
szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. **Bárki kaphat belőle a**
Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő
lisztharmit betegség ellen
kedvezményes áru SULFAROL-t,
használjunk, melyet fél százalékos arányban
a bordói léhez keverünk. Főraktárban
beszerezhető:

Városi Drogériában Baja,
Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

Pécsett nem adtak játszási engedélyt az Országos Művész Színháznak.

Az Országos Művész Színház jelenleg Mohácsos vendégzerepél nagy erkölcsi, de annál kisebb anyagi sikerrel. Szentiványi Béla staggione-igazgató beadványban játszási engedélyt kért Pécs városától, amelynek polgármestere a beadványt a színházi bizottság elé utalta.

A bizottság egyhangulag elutasítandónak véleményezte Szentiványi Béla kérelmét.

A döntés indokolása szerint a színházi bizottság nem javasolja az Országos Művész Színház részére a Pécsi Nemzeti Színház átengedését, mert eltekintve attól, hogy a színház tatarozási munkálatai a közel jövőben megkezdődnek, de a társulat jól felfogott érdekében sem mutatkozik szükségnek a pécsi vendégzereplés.

A mai gazdasági helyzet nem biztosítja egyrészt a társulat kiadásainak fedezését, másrészt pedig a színházi közönség nagyrésze nyaralás miatt távol van Pécsről és így az előadások megtartása nincs biztosítva.

A bécsi láb és zoll helyett métermérték a fakeskedelemben.

Ácsipari érdekeltségéből indult ki az a mozgalom, amely most már átfogta az egész faipari érdekeltséget azzal a kívánsággal, hogy a magyar fakeskedelemben a mostani használatos bécsi láb és zoll mérték helyett térjenek át a méterrendszerre. Ezt a mozgalmat azzal indokolták, hogy a közszállítók kiírásánál, de az egyéb számvetéseknél is a méretek és a mértékek méterrendszer szerint szerepelnek s így a számítás és kalkuláció a kétszámértékes rendszer mellett nehézkes és indokolatlan is. A különböző faipari érdekeltségek most felterjesztést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, amelyben azt kérik, hogy a fakeskedelem hátránya nélkül rendelje el a faszakmában a métermérték kötelező használatát.

A kormány nem ad tatarozási adó-kedvezményt.

Mint ismeretes, a pénzügyminiszter éveken keresztül adókedvezményt nyújtott a házukat tatarozó háztulajdonosoknak. A legutolsó ilyen adókedvezmény 1928. évi decemberével szűnt meg. A tavalyi és idei építőmunkahiány miatt az építőiparosság állandóan sürgette a tatarozási adókedvezmény felújítását és ettől remélt legalább kisebb munkalehetőségeket. A pénzügyminisztériumban azonban értésére adták az iparosságnak, hogy tatarozási adókedvezmény felújításáról szó sem lehet, miután megszűntek azok az okok, amelyek évekkel ezelőtt a kormányt ilyen adóelőny nyújtására bírták.

Konkurrens fotografusok párviadala. Egy francia fényképész többször belelőtt magyar versenytársába.

A versaillesi királyi palota kertjében, ahol számos fényképész várja a Versailles történelmi vonatkozásait, szobrait, szépségeit s panorámáját megtekintő idegeneket, két fényképész: Zsombory Sándor magyar és Seisser Jenő francia állampolgár — konkurrensok és régi haragosok, a közönség szemelátára kínos botrányt rendeztek. Zsombory össze-vissza verte ellenfelét, aki az incidens után hazasietett és Browning-pisztolyával tért vissza. Seisser ismét rátámadt konkurrensére, majd több lövést adott le Zsomboryra, akit a golyók mindkét lába combján értek és súlyosan megsebesítettek. A merénylőt a rendőrség őrizetbe vette. Előre megfontolt gyilkosság kísérlete miatt eljárást indítanak ellene. Zsomboryt kórházba szállították. Állapota nem életveszélyes, de huzamosabb ideig kénytelen lesz az ágyat nyomni. Zsombory Sándor nyolc évvel ezelőtt Baján lakott s abból az időből sokan ismerik s emlékeznek még rá. Azóta, hogy elkerült Bajáról, már az egész világot bejárta és végül is Párisban állapodott meg, ahol a fényképezetet tanulta ki.

Kaleidoszkop a bácskai községek közigazgatásról és közéletéről.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági közgyűlése szerdai ülésén Bisztrai-Balku Gyula főispán elnöklésében a megye községeinek 28 apróbb ügyét intézte el.

Gara. A májusban megtartott garai községi orvosi választás ellen a lakosság egy csoportja felebbezést adott be egyenesen a Közigazgatási Birósághoz, amely az ügyet kivizsgálás végett elküldötte az alispánhoz. Bár a felebbezés elkészült és hivatalból visszautasítandó volt, mégis a közgyűlés úgy rendelkezett, hogy azt adják ki kivizsgálás végett az illetékes I. fokú hatóságnak: a bajai járási főszolgabíróknak. — A garai képviselőtestületnek az összekötő utépitéshez való könyagnak a helyszínére való kifuvarozása érdekében hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Mélykut. A közgyűlés elutasította Malustyk Elemér mélykúti lakosnak a községi egyéni szeszőzde kiadása tárgyában hozott határozata ellen beadott felebbezését. — A közgyűlés jóváhagyta Mélykut község határozatát, hogy a fiúiskolát 11,850 pengő költséggel tartoztatja. A fedezetről pótköltségvetéssel gondoskodik a község. — Ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés a mélykúti képviselőtestületnek a zárdá kibővítése tárgyában hozott határozatát is. A zárdában 3 tanteremmel több lesz: az ő részükre építenek 3 szobát és 3 mellékhelyiséget 11,900 pengős költség-előiránnyal. A fedezetről pótköltségvetéssel gondoskodik.

Bácsalmás. A bácsalmási községi rendőrök baleset elleni biztosítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot jóváhagyta a közgyűlés. — Vörösbéla és társai, valamint Szah Lőrinc és társai megfeleltek Bácsalmás községnek az italmérsi létszám felmérése tárgyában hozott határozatát. A közgyűlés a felebbezést, mint törvény által meg nem engedettet visszautasította. Az italmérsi létszám felmérése a községnek csak egy óhaja, ami ellen nem lehet felebbezni.

Bátmonostor. Mészáros János bátmonostori lakos Bátmonostor község képviselőtestületének június 30-iki ülésén hozott összes határozatait megfeleltek. A közgyűlés a felebbezést visszautasította, mert egy beadványban egy kalap alatt általánosan felebbezte meg az összes meghozott határozatot, már pedig elvi döntés alapján ez megengedhetetlen. — A közgyűlés jóváhagyta Bátmonostor község határozatát, amellyel a községhez és a jegyzői lak átépítési munkálatait a legolcsóbb ajánlattevőknek adta. A munkát 23,043 pengővel hajtják végre. 1080 pengő megtakarítást értek el a versenytárgyalás megtartása során. A munkálatokat a szociális szempontok figyelembe vételével adták ki. Öt bajai és egy báta-széki kisiparos kapott munkát.

Csávoly. Panesz György és társai csávolyi lakosok megfeleltek a bajai járási főszolgabíróknak a megüresedett községi képviselőtestületi tagállások betöltése tárgyában hozott határozatát. A közgyűlés a főbíró határozatát hagyta jóvá, amellyel elutasította az időközbeni választás iránti kérelmet, mert nincs rá törvényes rendelkezés.

Hercegszántó. Dr. Mojzes János ügyvéd és társai megfeleltek a községi

képviselőtestületnek a VII. rk. tanítói állás szervezése tárgyában hozott határozatát. A felebbezést a közgyűlés elutasította. — A közgyűlés tudomásul vette, hogy Hercegszántó község évi 20 pengővel 3 évre belépjen a Tesz. kötelekbe. — Jóváhagyta a közgyűlés a vármegyei levanteverseny költségeinek fedezetére kijelölt megoldást is. — Jóváhagyta a közgyűlés azt is, hogy a hercegszántói községi előjáróknak eddig arany koronában utalt fizetését ezután pengő értékre átszámítva utalják ki.

Nagybaracska. Aladics Mihály felebbezésére a közgyűlés kötelezte Nagybaracska községet az árok kifizetésére. — A közgyűlés jóváhagyta Nagybaracska határozatát az 1930. évi apaállattartási díjak megállapításáról. Kocák után 7, tehének után 9 pengőt kell fizetni. — Jóváhagyta a közgyűlés a nagybaracska községi rendőrök baleset elleni biztosításáról hozott határozatát is.

Jánoshalma. A közgyűlés tudomásul vette Jánoshalma határozatát, hogy Felsőterézhalmán második tanyai tanítói állást szerveznek havi 200 pengő fizetéssel, amelyhez államszegélyt kérnek. — Tudomásul vették azt is, hogy Klanszky Ferenc apát, jánoshalmi plébánosnak szénajárandóságát a község 700 pengővel megváltja, valamint azt, hogy Jánoshalmán a község 800 pengő költséggel egy illemhelyet létesít.

Bácsbokod. A közgyűlés jóváhagyta a bácsbokodi képviselőtestületnek Albert Antal adótörlesztése ügyében hozott határozatát, valamint ifj. Feigl József fogyasztási adójának törlesztését. A reá 1928—29 években kivetett adót törölték s az ideit 16 pengőre csökkentették.

Felsőszentiván. A közgyűlés tudomásul vette, hogy Felsőszentiván község belépett tagul évi 20 pengő tagdíjjal a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe. — Jóváhagyta a közgyűlés a képviselőtestületnek az építési bizottsági szakértői díjának megállapítását is. Minden építkezés után egy pengőt kap a szakértő.

Vaskút. A vaskúti községi rendőrségnek baleset elleni biztosítását a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

Tompa. Tompa község képviselőtestülete iskola átalakítás folytán felmerült változások helyszíni elintézésének költségeire 500 pengőt irányzott elő, amelyről pótköltségvetéssel gondoskodik. A közgyűlés jóváhagyta.

Kunhaja. A község képviselőtestülete elhatározta, hogy tenyészállatokat szerez be és pedig 3 bikát az OKH-tól felveendő függőkölcsönön. A közgyűlés tudomásul vette a határozatot.

Kisszállás. Ruzsok János kisszállási lakos havi 20 pengő nyugdíjat élvez Kisszállás községtől. Kérte, hogy a képviselőtestület a nyugdíjat 36 pengőre emelje fel. Kérelmét elutasították, hanem helyette megszavazták neki még havi 20 pengő segélyt. A közgyűlés jóváhagyta a határozatot.

HIREK.

— **Bajamentistván beolvásztásáról szóló törvény a törvénytarban.** Az országos törvénytar legutolsó füzetében a napokban jelent meg az 1930. évi XXIX. t. c. és az 1930. évi XXX. t. c. Az előbbi Bogysizló községnek Tolna vármegyéhez való közigazgatási átcsoportolásáról, az utóbbi Pest vármegye kalocsai járásába bekebelezett Bajamentistván községnek Baja város törvényhatóságába való beolvásztásáról szól.

— **A bajai menetjegy iroda értessítése.** Értessítjük a Szt. Istvánnapi ünnepségekre Budapestre utazni szándékozó közönséget, hogy az idén csak azok utazhatnak féláron Budapestre, akiknek Szt. Imre ünnepi igazolványuk van. Az igazolványok 2 pengőért kaphatók a Menetjegy irodában, (Bank és Ker. Rt.) ahol az utazásra vonatkozó mindennemű felvilágosítással is készséggel állunk az utazó közönség rendelkezésére. Menetjegy iroda.

— **Négy ösztöndíjra pályázatot hirdet a város.** Baja thj. város törvényhatósági bizottságának 14630 kfg. 233 kgy. jkvi. 1924 szu. határozatával valamely hazai főiskolába járó és tanulmányait kiváló eredménnyel folytató bajai illetőségű szegénysorsú 4 ifju részére megállapított 10 hónapon át havi 30 P. tanulmányi segély elnyerésére pályázatot hirdettek. A kérvényhez csatolni kell: 1. a születési bizonyítványt, 2. érettségi bizonyítványt, vagy a főiskolai index hiteles másolatát, 3. illetőségű bizonyítványt, 4. vagyontalansági bizonyítványt. A kérvényeket Baja város polgármesteréhez címezve legkésőbb f. évi augusztus hó 30-ig az iktatóhivatalba kell benyújtani.

— **A templomszolga büne.** A tolnai templom perselyeit ismeretlen tettes feltörte és kirabolta. A gyanu Klemm Mihály oltani templomszolgára irányult, akit elbocsátottak állásából, mert régebben a Szent Antal perselyének feltörésével is gyanúsították. A nyomozás során kiderült, hogy Klemm Mihály Flórián nevű fia törte fel a perselyeket apja biztatására. Az esetet rájuk is bizonyították.

— **A baja-bátaszéki ut építése.** Vasárnap délelőtt a székszárdi állam-építészeti hivatalban versenytárgyalást tartottak a baja-bátaszéki műút azon szakaszának köpályával való ellátására, ahol a földmunkát már régebben elkészítették. Ezen a versenytárgyaláson — értesülésünk szerint — 3—4 bajai vállalkozó vett részt és pedig Czurnics János, Czukor Sándor építésmérnök és Gyurosovics Sándor. Hír szerint rövidesen sor kerül a további még meg nem kezdett szakaszok földmunka kiemelésére s ugyanott a kavics és kőanyag beagazására is.

Bécsi gázgyári diókoksza

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnald ucca 13.

— **Napszámot fizetnek a boletával.** A legkülönbözőbb népszerűsítő plakátok és egyéb ismertető nyomtatványok ellenére is mind több és több zavar keletkezik a boletta körül. Különösen az alföldi városokban kapott lábra, hogy a boletát egyes gazdák fizetési eszközül használják fel. Kecskeméten és Szegeden egyszerre történt meg, hogy napszámot asszonyok a városi számvevőszéknél boletát akartak pénzre beváltani. Az első kérdésre kiderült, hogy az illetők nem gabonatermelők, hanem munkájuk ellenértékét fizeték képpen kapták a boletát. Ilyen körülmények között a városi számvevőszéki hivatalok megtagadták a boletának pénzre való átváltását.

— **Kényszererdősítési ügyek.** A közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának ülésén Bárány Károly erdőfelügyelő referálta ifj. Dobra Mihály és társai felsőterezhalomi lakosok kérelmét, amit a földmivvelésügyi miniszterhez intéztek s amelyben egy kérvényben valamennyien azt kérték, hogy mentesítsék őket a kényszererdősítés alól. A földmivvelésügyi miniszter leküldötte a kérelmet javaslatlétel végett. Bárány erdőfelügyelő javaslatára a bizottság a kérelmek elutasítását javasolta a földmivvelésügyi miniszternek. Ezt azután minden birtokosnak külön-külön joga lesz megfellebbezni. Az állami erdészeti hivatal helyszínelést is tart, a kiszállítási költségek nem a feleket fogják terhelni.

— **Elvesztett aktatáska.** Elveszett egy drb. barna disznóbőr aktatáska. A rendőrség felhívja a megtalálót, hogy a törvényes jogkövetkezmenyek terhe mellett szolgáltatassa be a rendőrkapitányságra.

— **A győri kamara a segéd nélkül dolgozó kiskereskedők forgalmi adójának elengedését kéri.** Győr-ből jelentik: A győri kereskedelmi és iparkamara vasárnap tartott közgyűlésén elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz, amelyben kéri fogja, hogy a forgalmi adó elengedését ne csak a segéd nélkül dolgozó kisiparosokra, hanem a segéd nélküli kiskereskedőkre is terjesszék ki.

— **Rendület az elzalogosított gépjárművekről.** A géperejű járművek elzalogosításánál tapasztalt visszaélések miatt a kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértően akként intézkedett, hogy ezen a kézzizálogkölcsön üzlettulajdonosok a géperejű járművek elzalogosítása alkalmával csak olyan járműveket fogadjanak el, amelyeknek tulajdonosai a gépjármű forgalmi engedélyének felmutatásával igazolják, hogy a gépjárművek valóságos és jogos üzembentartói, a gépjármű tulajdonjoga harmadik személy részére fenntartva nincsen, valamint a gépjármű üzembentartója és az, akinek javára a gépjármű tulajdonjoga fenn van tartva, egyidejűleg hitelesnek elfogadható alakban írásbeli bejegyzését adja, hogy a gépjármű elzalogosításához és esetleges elárverezéséhez a vevőre való átruházáshoz eleve bejegyezését adja.

— **Az Alföld fásítása.** A megyei közigazgatási bizottság ülésén szóba került az Alföld fásításának kérdése is. Igen szép feltételek mellett vihető keresztül a fásítás, mert kai. holdanként 50 pengő kamatmentes kölcsönt nyújt a földmivvelésügyi miniszter s ez az összeg csak akkor fizetendő vissza 25–30 év múlva, amikor már vágható

lesz a fa. A földmivvelésügyi kormány annyi csemetefát utal ki, amennyit csak kérnek, sőt díjtalanul a helyszínére is szállítja. A bajai csemetefatelepe, ami 20 holdon van, nem tudja ellátni a megye lakosságának csemetefa igénylési szükségletét, sűrűn megtörténik, hogy a mezőhegyesi csemetefatelepről látják el a szükségletet.

— **Mi okból vesztí el a kereskedő vevőjét?** Amerikában a gazdasági szakértők vizsgálatot folytatnak abban az irányban, hogy milyen okok közreműködése folytán vesztik el vevőiket egyes cégek. A szakértők a következő okokat állapították meg százalékosan: magas árak 14. rossz minőség 10, a személyzet közömbössége 9, udvariatlan bánásmód 7, tévedés 7, vételre való kényszerítés 6, más áru becsusztatásának kísérlete 6, rendetlen üzlet 6, rossz vezetés 7, az áru rossz kimérése 5, a csere megtagadása 4, az áru nem ismerése 4, a rossz hirdetések 1.

— **Az új ezüstpénzek tekeréselelése.** A pénzügyminiszter a pengőértékű érmék pénztári kezeléséről szóló rendeletét kiegészítette. Eszerint a magánfél az 5 pengő ezüst érméket nem köteles 250 pengőnél, a pengő ezüst érméket 100 pengőnél nagyobb összegben elfogadni. Intézkedik a rendelet az új ezüst pénzek tekereseléséről is, eszerint egy tekerésben 20 darab ötpengős: 100 pengő és 50 darab kétpengős: ugyancsak 100 pengő értékben van.

— **Meg kell világítani éjjel a kocsikat.** A közlekedési rendelet 112. §-a az állati erővel vont járművek és kizikocsiknak éjjeli közforgalomban való megvilágítását oly módon rendelte el, hogy azokat a kocsit jobb oldalán felhár lámpával kell megvilágítani, hátul pedig fényvisszaverő prizmával ellátni. Miután tapasztalható, hogy ezen már 1930. május 17-én életbelépett rendelkezést igen sokan még ezideig sem hajtották végre, figyelmeztetjük a járművek tulajdonosait, hogy ennek végrehajtását a legszigorúbban fogja a rendőrség ellenőriztetni és a mulasztókkal szemben erőlyesen fog eljárni. A város területén, de általában a közforgalomban résztvevő gazdasági kocsik is a fenti módon kivilágítandók.

— **A kiskorúak elhalt szülei iparát nagykorúságuk eléréséig gyámjuk által tovább folytathatják.** A kereskedelemügyi miniszter konkrét esetről kifolyólag elvi határozatban megállapította, hogy az iparos elhalálása folytán a kiskorúak jogosítva vannak, gyámjuk által, elhalt szülei iparát nagykorúságuk eléréséig tovább folytatni. Nagykorúságuk elérésekor azonban, ha olyan ipart folytatnak, amelyre nézve a kiadható ipar-engedélyek száma korlátozva van, arra az iparra nézve az iparüzés tekintetében megkivánt feltételek igazolása mellett új iparengedélyt kell váltaniok.

— **A ciszterci rend nagykáptalanja.** Az egyetemes ciszterci rend apátjai minden ötödik esztendőben nagykáptalanra jönnek egybe, hogy a rendet közösen érdeklő ügyekről tanácskozzanak. Az ez évben esedékes nagykáptalan augusztus 6-án kezdődött a Bregenz mellett, a Bodeni-tó partján fekvő Mehrerauban. A tanácskozásokat a rend generális apátja Janssens Ferenc vezeti. A nagykáptalanon a zirci kongregáció négyes adátságának képviselőjében Werner Adolf zirci apát, Bitter

Kívánatra elküldök érte. A szin tartósságáért szavatolok.

Szebb lesz, mint volt ujkorában.

Kopottas színes cipőjét

ne dobja el,

mert 150 fillérért teljesen jóállás mellett

újjáfestem

a legdivatosabb színekből választhat.

Modern gépemmel 1 órán belül elkészítem.

Stellner Zsigmond

cipőkereskedő Baja, Vörösmarty M.-u. 1. szám.

Telefon: 287.

Elkészítés után hazaküldöm. Nem kopik és nem töredezik.

Illés, clairvauxi apát, főigazgató, a Szent Imre gimnázium igazgatója, Mátrai Rudolf, székesfehérvári tanker. kir. főigazgató és Baranyay Jusztin egyet. ny. r. tanár vesznek részt. A nagykáptalan után Janssens Ferenc generális apát több apát kíséretében hazánkba jön, hogy részt vegyen az itteni Szent Imre-jubileumi ünnepeken.

Rádió

Kedd, augusztus 12.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
3:30: Józsa Rezső mesél a gyermeknek.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
5:00: Gudenus Leo báró dr. felolvasása.
5:35: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.
6:35: Faragó Ödön dr. felolvasása.
7:10: Hangverseny.
7:50: Magyar operarészletek.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.
Majd: Hegedüs Gyula és cigányzenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

1179—kór. 1930. szám.

Árlejtési hirdetemény.

Baja város közkórháza 1930—31 évi szükségletét képező cca 5000 mm 1. rendű legalább 5000 calória fűtőértékű hazai eredetű szén, vagy ugyanannyi tojás briquet (Boulet) továbbá cca 6000 mm. hazai eredetű gáziprszén, amennyiben hazai pirszén beszerezhető nem lenne, külföldi eredetű gáziprszén szállítására 1930 évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést tart.

Szabályszerűen felbelyegzett zárt és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórháza 1930—31 évi szén és pirszén szükségletének szállítására” jelzéssel ellátott borítékban a kórházigaz-

gatóságához címzetten a kórház gazdasági hivatalában nyújtandók be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 2 százaléka készpénzben vagy lakárképzéskénti betétkönyvben esetleg óvadékképes értékpapírban az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta az ajánlathoz csatolandó. Ezen bánatpénzt a szállítás elnyerése esetén 5 százalékra kell kiegészíteni.

A kórházigazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a hirdetett mennyiségnél többet, vagy kevesebbet is rendelhessen.

Hiányosan felszerelt vagy elkészen beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Vállalati feltételek a kórházigazgatóságnál a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

Baja, 1930 évi augusztus hó 9-én.

Dr. Róna Dezső s. k.

m. kir. egészségügyi főtanácsos. igazgató.

Háromszobás

utcai lakás

mellékhelyiségekkel kiadó.
Attila-utca 25.

Önállóan dolgozó

papucs-készítőt

keres azonnali, vagy későbbi belépésre, állandó alkalmazásra, vidéki nagyüzem. Cim a kiadóban.

A SINGER VARRÓGÉPEK MEGIS A LEGJOBBAK!

PRIMA

gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben

leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160. 111. 234.

U-R-A-N-I-A

1930. augusztus 13-án szerdán d. u. fél 6 és este fél 9 órakor.

Az universal filmgyár legnagyobb szabású filmje

Az operaház fantomja

a csunaság tragédiája 10 felvonásban. Főszerepben Lon Chaney, Marry Philbin és Normann Kery.

Kísérő filmje:

Arany karaván

filmregény 7 felv.

Ezen filmet a cenzúra bizottság csak 16 éven feülieknek engedélyezte.

Kedvező idő esetén az esti előadás a kertben.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT
PALA CSÖVEK
Kéménytoldók
Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerinceit az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell mézshabarcással ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

CSAK „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. (GYAR. NYERGESÚJFALU.)

ETERNIT
hullámlemez fedések, vízmentesítő faiburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy bedző, rossz haztetőknek felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállalkozunk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

Nádfedelű házak átfedését Eternittel
olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vállaljuk.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-ÚT
TELEFON 290

Uj fodrászüzlet.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Szent István tér 5. sz. alatt a Nemzeti Szálloda mellett a volt Deák-féle borbélyüzletet ujjonnan és modernül berendezve megnyitottam.
Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását,
tisztfelettel!

Korsós Pál
uri fodrász.

Baján a Belvárosban, Pázmány-utca, az Ertl-féle kert mellett ujjonnan épült, adómentes, 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből eladó.
Bővebb értesítést Mikolczky Ferenc, Petőfi Sándor-utca 43.

Saját gyártmányu
lőszörpaszírítók,
paszírteknők
olcsón kapható
UTRYNÁL.
Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Különbejáratuszoba
fürdőhasználattal
magános ur részére kiadó.
Cím a kiadóban.

Celluloid ajtóvédők.
Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Túrr István-utca 5. Telefon 234.

Kényelmes ülésű személy-
Autó
helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.
Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,
Zádor Oszkár
Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón kapható
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895.

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.
Közvető fizetési feltétel nélkül
Hilacsöny hávi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Aug. 11-től aug. 18-ig.
reggel fél 8 óráig
Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyászati patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyintéző gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Négy, esetleg 5 szobás
lakás
november elsejére kiadó.
Bővebb értesítés Árpád u 11. sz. a.

**Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil-
motor-tulajdonosok figyelmébe!**

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile, Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja
Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

„CSEPEL”
keréppárok főlerakata

BSA Sarolea motorkeréppárok
varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, löporárusítás.
Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos
BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Speciális gummirozással ellátott gépiró
áthajtós levelezőlapokat
készít
a **CORVIN**-nyomda.

- Lerakatok:
- Wildmann Kálmán, Dezső Gara.
 - Liebhauser Lőrinc Vaskút.
 - Erdős István Érsekcsanád.
 - Kalmár Samuel Nemesnáduvár.
 - Wittner Márton Bácsbokod.
 - Kovács János Bátmonostor.